

บทสรุปงานวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบที่ประสบความสำเร็จในการนำ ICT ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

ตามที่กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้ดำเนินการวิจัย เรื่องการศึกษารูปแบบที่ประสบความสำเร็จในการนำ ICT ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสภาพการใช้ ICT ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อศึกษารูปแบบที่ประสบความสำเร็จในการนำ ICT ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

ขอบเขตในการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 156 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 139 โรงเรียน เลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling)
3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่
  - 3.1 การบริหารจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน
  - 3.2 การจัดโครงสร้างพื้นฐาน
  - 3.3 การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน
  - 3.4 กระบวนการจัดการเรียนรู้
  - 3.5 การจัดทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้
  - 3.6 รูปแบบที่ปรากฏความสำเร็จในการนำ ICT ไปพัฒนาการเรียนรู้อของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ได้ทราบสภาพการนำ ICT ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ได้รู้รูปแบบที่ประสบความสำเร็จของโรงเรียน ในการนำ ICT ไปใช้จัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

โดยได้ส่งแบบสำรวจรายการไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดเมื่อเดือน มีนาคม 2551 จากนั้นได้รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ผล

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

ข้อมูลพื้นฐาน

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ประกอบด้วย ชื่อ ที่อยู่ Website ผู้บริหาร โรงเรียน วิทยุทัศน์ด้าน ICT เพื่อการเรียนรู้และยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานด้าน ICT ของโรงเรียน

ประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียนปัจจุบันของผู้บริหารโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 139 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียนปัจจุบันมากที่สุด ช่วง 1-5 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 60.43 รองลงมาได้แก่ ช่วง 6-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.78 และน้อยที่สุดในช่วง 16-20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.87

ข้อมูลพื้นฐานด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามโซนคุณภาพ พบว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ส่วนใหญ่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ถึงช่วงชั้นที่ 2 มากที่สุด จำนวน 113 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.29 รองลงมาได้แก่ การจัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.63 และน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ระดับช่วงชั้นที่ 3 และระดับ ปวช. เพียงประเภทเดียว ประเภทละ 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.44 ตามลำดับ

จำนวนครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นที่ทำการสอน ปีการศึกษา 2550 เป็นรายโซนคุณภาพ พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 3,023 คน เป็นครูที่ทำการสอนในระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 1,390 คน คิดเป็นร้อยละ 45.98 รองลงมาได้แก่ ครูที่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1,049 คน คิดเป็นร้อยละ 34.70 และน้อยที่สุด ได้แก่ ครูอัตราจ้าง จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 8.17

จำนวนลูกจ้างในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามโซนคุณภาพ จำนวนทั้งสิ้น 439 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 57.86 ลูกจ้างประจำ จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 42.14

จำนวนนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีจำนวนทั้งสิ้น 59,217 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีมากที่สุด จำนวน 26,750 คน คิดเป็นร้อยละ 45.17 รองลงมาได้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 23,309 คน คิดเป็นร้อยละ 39.36 และน้อยที่สุด ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 โซนคุณภาพที่มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือ โซนคุณภาพบูรพา จำนวนนักเรียน 12,322 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80

รองลงมาได้แก่ โชนคุณราชินีบูรณะ มีนักเรียน จำนวน 12,203 คน คิดเป็นร้อยละ 20.61 และน้อยที่สุด ได้แก่ โชนคุณภาพบ้านหลวง มีนักเรียนจำนวน 2438 คน คิดเป็นร้อยละ 4.12

การอบรมด้าน ICT ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมเข้ารับการอบรมร้อยละ 43.24 หากพิจารณาเป็นรายโชนคุณภาพ พบว่า โชนคุณภาพบูรพาครูเข้ารับการอบรมด้าน ICT มากที่สุด จำนวน 473 คน คิดเป็นร้อยละ 82.55 รองลงมาได้แก่ โชนคุณภาพกำแพงแสน ๒ จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 51.83 และน้อยที่สุด โชนคุณภาพศรีวิชัยวิทยา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.76

อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ ในการจัดการเรียนรู้ด้วย ICT ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า มีอัตราส่วน 1 : 3.76 คน

ด้านที่ 1 ผลการประเมินการพัฒนาการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการบริหารจัดการภายในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนได้จัดทำแผนพัฒนาการเรียนผ่าน ICT ระยะกลาง (3-5 ปี) และแผนพัฒนาด้าน ICT ที่อยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี โรงเรียนมีคุณภาพในระดับดีมากที่สุด จำนวน 59 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 39 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.30 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 29 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.08

โรงเรียนมีการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ ICT เพื่อการเรียนการสอน มีคุณภาพในระดับดีมากที่สุด จำนวน 60 โรงเรียน เป็นร้อยละ 43.80 รองลงมาได้แก่ ระดับดีมาก จำนวน 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.80 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.60

โรงเรียนส่งเสริมให้มีการประสานเครือข่ายจากชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนด้าน ICT ที่ต่างได้รับประโยชน์ร่วมกัน พบว่า โรงเรียนมีคุณภาพระดับดีมากที่สุด จำนวน 58 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.60 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 46 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.80 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการได้มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง พบว่า มีคุณภาพระดับดีมากที่สุด จำนวน 66 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 38 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.0

ด้านที่ 2 ผลการประเมินการพัฒนาการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า การพัฒนาให้มีระบบเครือข่าย Internet / LAN ในโรงเรียนมีคุณภาพระดับดีมากที่สุด จำนวน 59 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาได้แก่

ระดับพอใช้ จำนวน 38 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.30 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.10

โรงเรียนมีระบบ Internet ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของโรงเรียน พบว่า มีคุณภาพระดับดีมากที่สุด จำนวน 64 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.00 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 37 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.00

โรงเรียนมีซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับใช้ในโรงเรียนที่ถูกต้องตามกฎหมาย พบว่า มีคุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 57 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมาได้แก่ ระดับดี จำนวน 42 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 17 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.00

โรงเรียนมีการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า มีคุณภาพระดับดีมากที่สุด จำนวน 68 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 49.00 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 41 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 6.00

ด้านที่ 3. ผลการประเมินการพัฒนาการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับดีมากที่สุด จำนวน 64 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 40 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 29.0

ครูสามารถใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการออกแบบ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับดีมากที่สุด จำนวน 72 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 43 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 31.00 ไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 6.00

ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วย ICT ที่หลากหลาย พบว่า มีคุณภาพระดับดี จำนวน 65 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 45 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.00 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 6.00

ด้านที่ 4. ผลการประเมินการพัฒนาการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้จากการใช้ ICT เป็นเครื่องมือในรูปแบบที่หลากหลายในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้ ICT ตามความสนใจและความต้องการ พบว่า มีระดับคุณภาพดีมากที่สุด จำนวน 59 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.45 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 45 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.37 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.76

นักเรียนมีทักษะการใช้ ICT ในการเรียนรู้ สามารถสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานที่ได้จากการใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีคุณภาพระดับดีมากที่สุด จำนวน 64 โรงเรียน

คิดเป็นร้อยละ 46.05 รองลงมาได้แก่ ระดับพอใช้ จำนวน 48 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.53 และไม่ปฏิบัติ จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.60

นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น มีคุณภาพระดับดีมากที่สุด จำนวน 66 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.48 รองลงมาได้แก่ ระดับดีมาก จำนวน 47 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.81 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.16

ด้าน ที่ 5. ผลการประเมินการพัฒนาการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมี Website ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน มีคุณภาพระดับพอใช้มากที่สุด จำนวน 49 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.25 รองลงมาได้แก่ ไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 32.37

โรงเรียนมีการจัดทำระบบ Learning Resource Management ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า มีคุณภาพระดับพอใช้มากที่สุด จำนวน 59 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.45 รองลงมาได้แก่ ระดับคุณภาพดี จำนวน 54 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.84 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.80

โรงเรียนมีการจัดรวบรวมสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนด้วย ICT อย่างเป็นระบบจัดเป็นคลัง / แหล่งเรียนรู้ / ศูนย์สื่อ ICT หรือห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) ฯลฯ ตามศักยภาพของโรงเรียน พบว่า มีระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 57 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.01 รองลงมาได้แก่ ระดับคุณภาพดี จำนวน 53 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.13 และไม่ได้ปฏิบัติ จำนวน 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.27